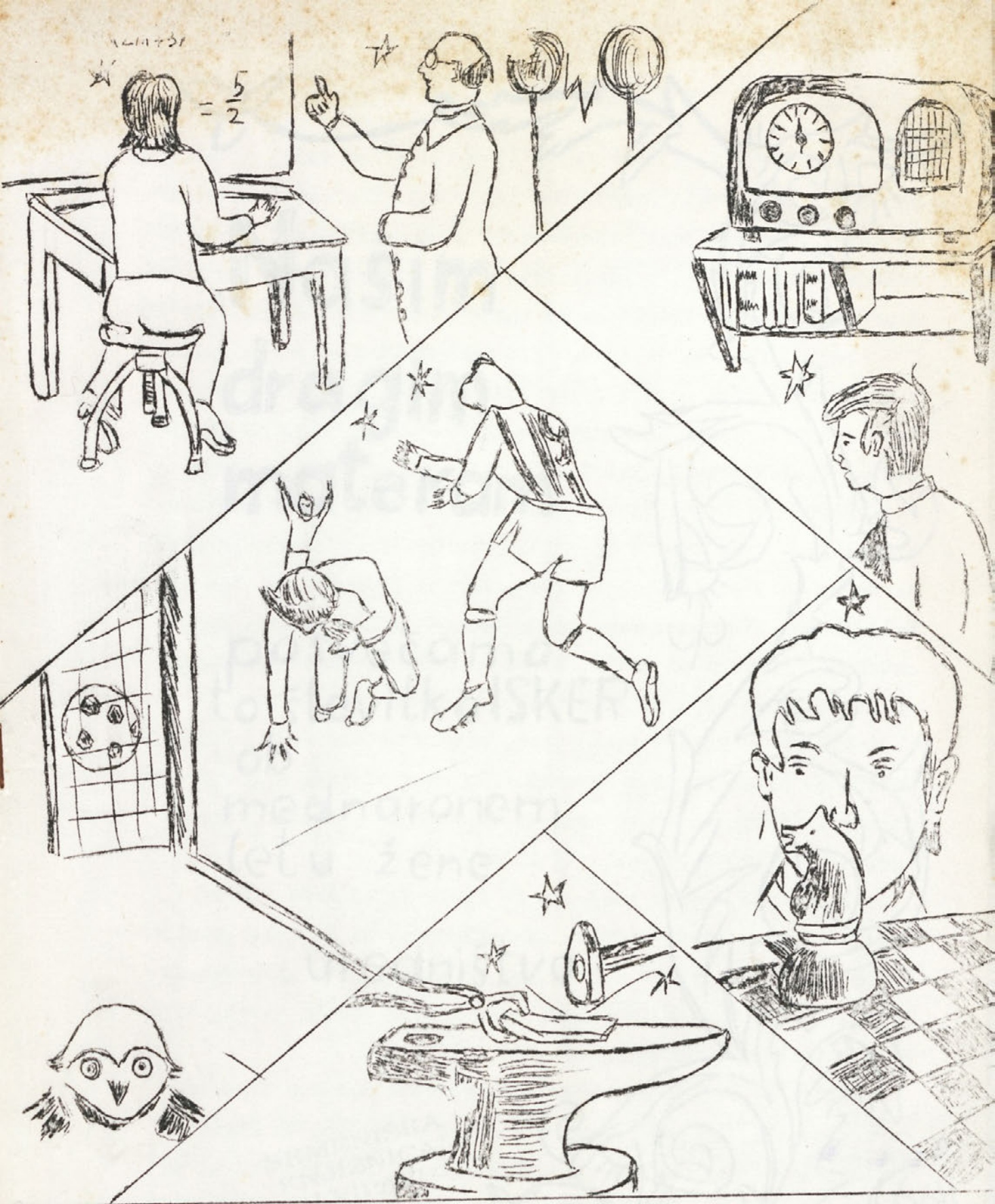

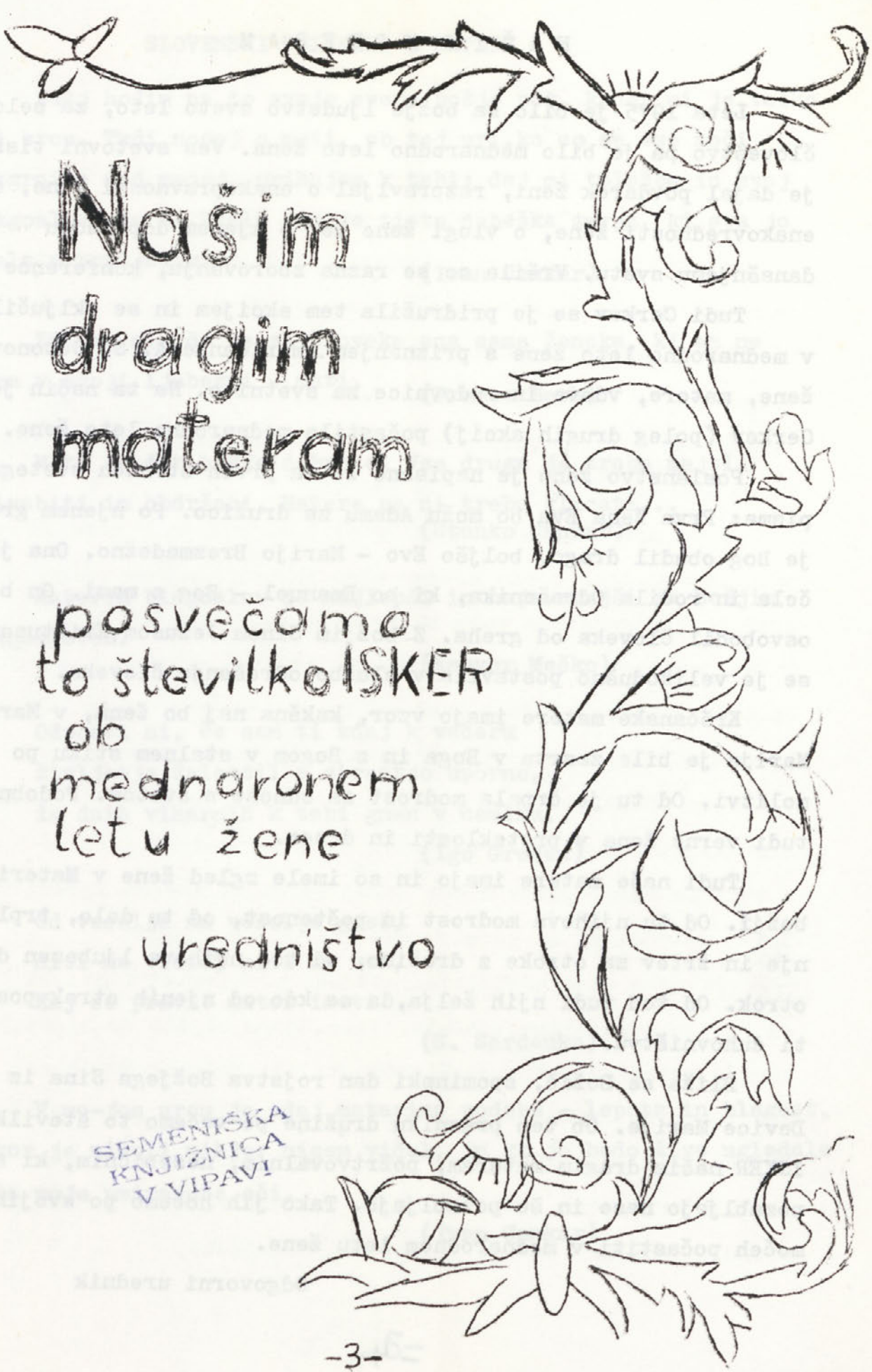

more

2-3

1975/76

VIII

Našim dragim materam

posvečamo
to številko ISKER
ob
mednarodnem
letu žene

uredništvo

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

N A Š I M M A T E R A M

Leta 1975 je bilo za božje ljudstvo sveto leto, za celotno človeštvo pa je bilo mednarodno leto žene. Ves svetovni tisk je dajal povdarek ženi, razpravljajal o enakopravnosti žene, o enakovrednosti žene, o vlogi žene ter o njenem doprinosu današnjemu svetu. Vršila so se razna zborovanja, konference itd.

Tudi Cerkev se je pridružila tem akcijam in se vključila v mednarodno leto žene s priznanjem Američanke A. S. Setonove, žene, matere, vdove in redovnice za svetnice. Na ta način je Cerkev (poleg drugih akcij) počastila mednarodno leto žene.

Poslanstvo žene je napisano že na prvih straneh svetega pisma: Prva žena Eva bo možu Adamu za družico. Po njenem grehu je Bog obudil drugo, boljšo Evo - Marijo Brezmadežno. Ona je spočela in rodila Odrešenika, ki bo Emanuel - Bog z nami. On bo osvobodil človeka od greha. Z božjim Sinom Jezusom Kristusom se je velikodušno postavila v službo odrešenja človeka.

Krščanske matere imajo vzor, kakšna naj bo žena, v Mariji. Marija je bila zazrta v Boga in z Bogom v stalnem stiku po molitvi. Od tu je črpala modrost za odnose s svetom. Podobno tudi verna žena v preteklosti in danes.

Tudi naše matere imajo in so imele zgled žene v Materi božji. Od tu njihova modrost in poštenost, od tu delo, trpljenje in žrtev za otroke z družino, od tod njihova ljubezen do otrok. Od tod tudi njih želja, da se kdo od njenih otrok posveti duhovništvu.

Bliža se Božič, spominski dan rojstva Božjega Sina iz Device Marije. Ob tem prazniku družine po večamo to številko ISKER našim dragim materam, požrtvovalnim, nesebičnim, ki so pozabljajo nase in še pozabljajo. Tako jih hočemo po svojih močeh počastiti v mednarodnem letu žene.

Odgovorni urednik

SLOVENSKI VELIKANI O MATERI

Zdaj hodim na to svojo sveto božjo pot, kadar mi je težko pri srcu. Tudi nocoj o mati, ob tej uri, ko so se vse noči razgrnile nad menoj, prihajam k tebi: daj mi tolažbe in svoj blagoslov, da mi kmalu zasiže tista nebeška zarja, ki sva jo upala v trpljenju.

(Ivan Cankar)

Zdi se mi, da je za človeka ena sama ženska, ki ga ne vara v svoji ljubezni - mati.

(France Bevk)

Mati je dar božje dobrote. Vse druge je treba najti, privabiti in obdržati. Matere pa ni treba klicati....

(Stanko Cankar)

Materin blagoslov je najlepši in najsvetejši za božjim blagoslovom.

(Ksaver Meško)

Odpusti mi, če sem ti kdaj k večeru
življenje žalostil s strastjo uporno,
iz dnih viharovih k tebi gnan v nemiru.

(Igo Gruden)

Od veselja na veselje greš,
niti ne vidiš, niti ne veš,
Kaj se pravi: mater imeti.

(S. Sardenko)

V mo-jem srcu je zdaj materina podoba - lepota in blagost, kakor je nikoli nikjer nisem videl, in ki jo bodo živo ugledale šele moje umirajoče oči.

(Ivan Cankar)

RAZMIŠLJANJE OB BOŽIČU

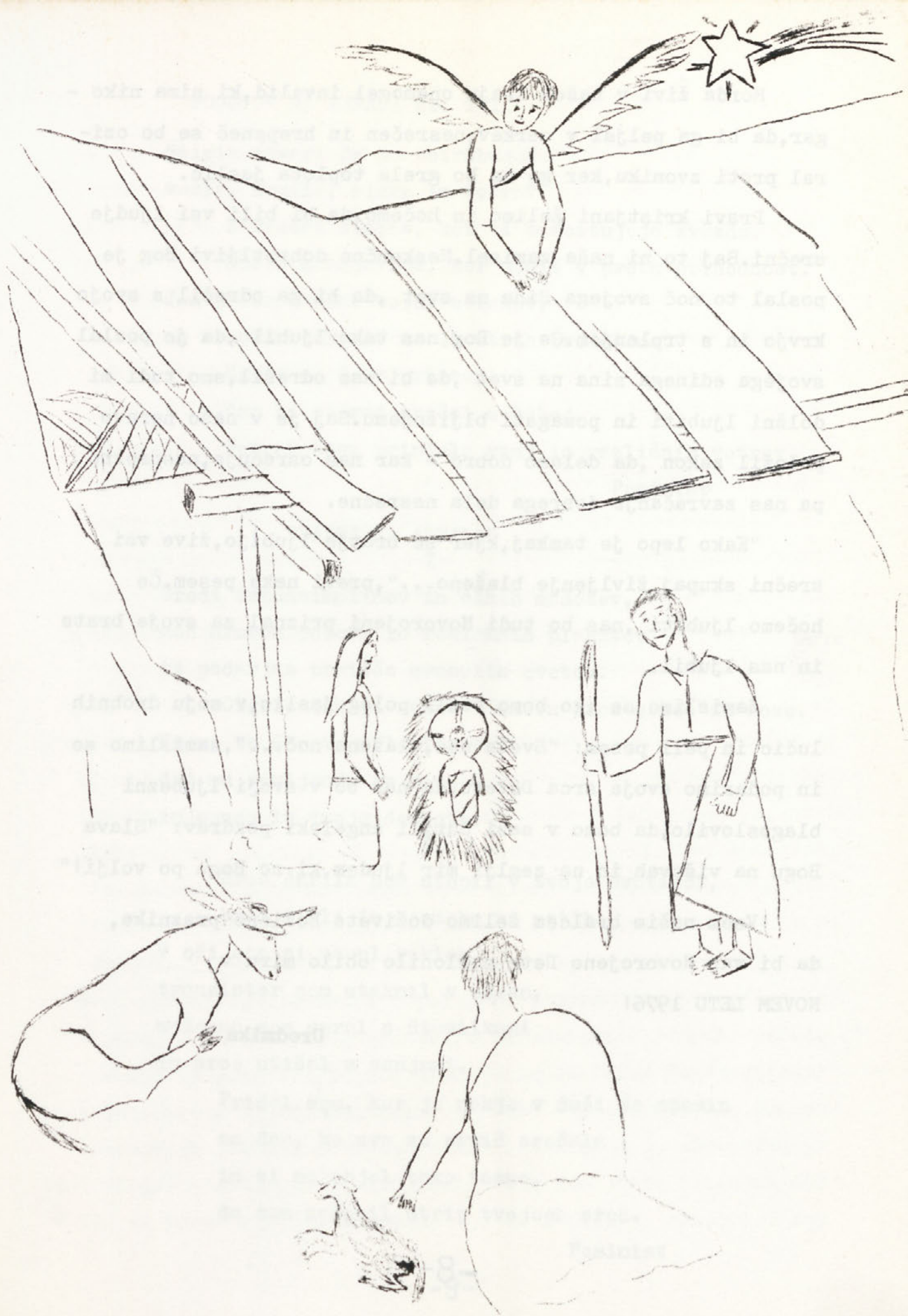
Zvon, polnočni zvon odmeva po vsem svetu in naznanja, da se mam je rodil Odrešenik.

"Mir ljudem, ki so blage volje" pojejo vetrovi, mir vsemu, kar je živega na zemlji, kajti danes je Gospodova noč: noč veselja in radosti, noč, ko se je izpolnila tisočletna obljuba dana našima staršema ob izgonu iz raja; danes je noč skozi katero bo prisvetil svetál dan, ožarjen od vzhajajočega sonca. Gospod ga je blagoslovil in posvetil.

Vesel in veličasten je za nas ta dan, ki ga praznujemo v krogu domačih - zbrani okrog jaslic.

Toda prav ta noč, ko sedimo ob jaslicah in v veselju prepevamo, pijemo toplo kuhano vino in pričakujemo polnočnice; prav to noč mnogi ne vedo za veselje, za ugodje in Božič. Miljoni in milijoni mater bedijo ob živih jaslicah, opazujejo svoje dete in premišljujejo, kaj bi mu drugi dan dale jesti. Miljoni in milijoni ljudi trepetajo od mraza in lakote, ker smo jih mi v svojem pričakovanju in veselju pozabili. Nedorasli otroci, ki niso spoznali, kaj se pravi imeti srečno mladost, strmiijo v svet z velikim vprašajem v očeh: "Zakaj se mi ne moremo igrati siti, zakaj se tudi mi ne moremo veseliti ob jaslicah?"

Pa niso samo afriški in azijski prebivalci tisti, ki se čutijo ogoljufane, zapostavljene. Mnogo bližje so tisti, ki trpijo zaradi osamljenosti, starosti ali bolezni. Morda se sami niti ne zavedamo, da je naš sosed bolan, da ga ta večer ne bo nihče obiskal, da bo v mrzli sobi s tesnobo v srcu poslušal polnočni zvon, ki drugim prinaša radost in veselje, njemu pa napolni srce z žalostjo in grenkobo.

Morda živi v našem kraju onemogel invalid, ki nima niko -
gar, da bi ga peljal v cerkev; nesrečen in hrepeneč se bo ozi-
ral proti zvoniku, ker ga ne bo grela toplota jaslic.

Pravi kristjani želimo in hočemo, da bi bili vsi ljudje
srečni. Saj to ni naša zamisel. Neskončno dobrotljivi Bog je
poslal to noč svojega Sina na svet, da bi ga odrešil s svojo
krvjo in s trpljenjem. Če je Bog nas tako ljubil, da je poslal
svojega edinega sina na svet, da bi nas odrešil, smo tudi mi
dolžni ljubiti in pomagati bližnjemu. Saj je v našo naravo
položil zakon, da delamo dobro - kar nas osrečuje, nasprotno
pa nas zavračanje dobrega dela nesrečne.

"Kako lepo je tamkaj, kjer se bratje ljubijo, žive vsi
srečni skupaj življenje blaženo...", pravi neka pesem. Če
hočemo ljubiti, nas bo tudi Novorojeni priznal za svoje brate
in nas ljubil.

Zamislimo se, ko bomo stali poleg jaslic, v soju drobnih
lučic in peli pesem: "Sveta noč, blažena noč...", zamislimo se
in podarimo svoja srca Detetu, da nas bo v svoji ljubezni
blagoslovilo, da bomo v sebi čutili angelski pozdrav: "Slava
Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji!"

Vsem našim bralcem želimo doživete Božične praznike,
da bi vam Novorojeno Dete poklonilo obilo miru v
NOVEM LETU 1976!

Urednika

POGOVOR NA TERASI št. III.

Štirih stvari da ne potrebuješ:

vosla, krmila, sidra in vetra?

Zavračaš kompas, ker ti zadostujejo zvezde.

Nočeš zemljovida, ker nosiš v prsih prihodnost.

Jaz pa se vendar bojim oblakov,

na visokih valovih me je strah brodoloma.

Nekje me čaka pristan.

Tam bi se rad srečal s teboj,

čoprav bova priplula vanj iz različnih vetrov.

Pesimist

PSALMI NA ASFALTU

I

Sredi izpušnih plinov in oljnih madežev,

med hrupom popevk in reklamnih plakatov

ti podarjam preišče ovenelih cvetov.

Ožgalo jih je sonce v dnevu brez sence in rose.

Vzemi ta šopek umrle lepote,

daj mu življenja in vode

in sence in tvoje dobrote.

II

Brez darila sem stopil v tvoje svetišče,

brez misli in nasmeha na ustih.

V oči sem si nasul reklam,

tranzistor sem utaknil v ušesa,

možgane sem spral s številkami

in srce utišal s sanjami.

Prišel sem, ker je nekje v duši še spomin

na dan, ko sva se prvič srečala

in si me objel tako tesno,

da sem začutil utrip tvojega srca.

Pesimist

S I L V E S " R O V V E Č E R

Spet prihaja Silvestrovo in z njim novo leto, za katero ne vem kaj mi bo prineslo. Takoj, ko se spomnim besede Silvestrovo, me strese, kajti spomnim se na tiste večere, ko sem jih sam preživel v pričakovanju Novega leta, v pričakovanju nočesa silno lepega, v hrepenenju po tistem, ki ni nikdar prišlo. Vedno sem upal: "Letos bo drugače! Letos si bom dobil družbo, v kateri bom lepo in slovesno dočakal Novo leto!" Vendar ni bilo nikoli tako; leto za letom sem ostajal sam, potikal sem se okrog, iskal tisto, kar bi mi nekaj dalo, kar bi..., saj končno sam ne vem kaj!

Lansko leto sem enako preživel silvestrski večer. Sam, osamljen, zagrenjen. Smejal sem se, ker so se drugi smejali in... nisem imel nič. In veste, takrat, ko pade grenkoba na človeka, takrat pride na dan najrazličnejše stvari, spoznanja in spomini, da tudi spomini!

Sedel sem v kotu pred televizijo, ki je bila prižgana in topo zrl predse - v pod. Pred mano je drselo leto čisto počasi, od grenkobe in bednosti prejšnjega silvestrovanja, pa tja do ure, ko sem sedel v kotu. Počasi je šel film mimo mojih oči, tako kot hodi pretepen pes po cesti. In oglasila se je vest, ki je začela delati obračun tega leta, ki se je iztekalo. Spregovorila je z ostudnim glasom: "Kaj vse si mi obljubljal pred letom dni, ko sve delala letne račune! Govoril si mi o načrtih, o čisto novem življenju, o ljubezni, ki jo nameravaš živeti! Kaj ti je ostalo sedaj, fant, povej kaj! Kje je kaj izpolnjenega? Rekel si mi: -Videla boš, čisto drug človek bom, ne boš me prepoznala!- Besede, besede, besede... O ljubezni si mi pripovedoval z žarečimi očmi, kako boš ljubil, si pravil. Kje so sedaj tvoje obljube? Izpolnil jih nisi, kaj sedaj? Tako kot si počasi izgubljal vero - zaupanje v ljudi, tako si bil

naenkrat razočaran v ljubezni, tako je šlo tvoje leto. Izkoristil ga nisi! Hočeš, da ti še naštevam? Hočeš, da ti naštejem vse tiste dneve, v katerih nisi vedel, ali naj živiš, ali me? Hočeš, da ti povem vse tisto o katerem si sanjal in nič storil?"

Težko mi je bilo pri srcu, ko sem jo poslušal- staro znan-ko, pa saj ji tudi nisem imel kaj povedati. Pogreznil sem se v molk, v tišino, ki je ostala v duši po govoru vesti. Vest je rekla: "Obtožujem te!" Najbolj pa me je bolelo to, da mi je rekla, da nisem znal in še vedno ne znam ljubiti. Saj sem vendar poskusil, a kaj, ko je šlo vse po zlu... Razočaranje doživiš, bridko razočaranje, ki te potlači do tal in na tleh ne veš, kaj bi storil. Veš da si na tleh, sam, pobit, gol, umazan, veš, da moraš naprej, vstati, oditi, živeti, ljubiti, a žal ne moreš takoj vsega tega storiti. KO pa storiš, nisi močen, bogatejši si za izkušnjo, slabši za padec! Ljudje pa te takrat ne vidijo, mimo tebe hodijo, ko, da te ni. Vse moraš sam storiti! Ko to narediš, nočeš več pasti in takrat te ljudje ne razumejo, ko jim rečeš, da jim nočeš več dati srca na mizo, da bi ti ga še enkrat opljuvali. IN spet ostaneš sam, to pot z novim, grenkim spoznanjem... Toda vest ne priznava tega, hoče samo to, da nadaljuješ, greš naprej, ustraješ, pa četudi se ti vse lomi... in takrat odpoveš! Ne, vsega nočeš dati, nekaj hočeš tudi sam imeti, zase! Drugim daš vse razen tistega, najdragocenejšega zaklada na dnu srca, ki je samo zate in morda še za...

Odbilo je polnoč, voščili smo si vse "naj naj" in potem odšli, vsak po svoje. Sam pri sebi sem mislil, da ne bom delal nobenih načrtov za leto, ki mi je ležalo pred nogami. Toda v meni se je oglasil glas, ki sili vse ljudi, da hodijo naprej, se bijejo, padajo, vstajajo in ...Rekel mi je samo: "Pojdi, primi življenje za oba rogova in bij se z nim, če tudi ...!"

Tu sem ga prekinil, kajti nisem ga hotel poslušati, vedel sem, kaj mi bo povedal!

Sedaj sem tu, kmalu bo spet silvestrski večer. Tudi letos bom delal bilanco, tudi letos... Vseeno pa upam, da bom letos, na silvestrski večer, ob polnoči, srečal Ljubezen, Srečo in Mir. Verujem v to in takrat, ko bom Ljubezen pogledal naravnost v njene lepe oči, ji bom rekel: "Kaj sedaj, povej mi, kako, naj hodim, povej mi da sem te res srečal in te vzljubil!"

ZUTA

P O D K R I Ž E M

Iz ust je privrel dih, spoznanje: "Ljubi!"

Kako Gospod, kako?

"Ljubi, ljubi, ljubi!"

Tiste oči, ki govore o modrini Jadrana?

Tisti pogled, ki pripoveduje o neizpolnjenem hrepenenju?

Tiste lase, ki so kot pšenično morje upanja?

"Samo to, fant z velikimi upi na prihodnost?

Samo to?"

Ne, ne, saj bi rad več, a kaj, ko...

"No povej!"

Voš, trd si, neizprosno v svojem usmiljenju!

Hočeš vse, ali ne sprašuješ preveč?

"Kaj ni, fant z upanjem v očeh, rdeča kot kri

vsaka prava, velika ljubezen, ki nikoli ne sprašuje:

Zakaj? ! Kaj ne voš, da ljubezen da svoje srce na mesarsko mizo?"

Molčim, Gospod, kajti prevečkrat sem mesar.

Ampak, Gospod, vseeno bi rad ljubil!

CARMIN

BOŽIČ OTROKA, ODRASLEGA, OSTARELEGA

Leto se počasi nagiba k koncu in približuje se nam najlepši in najbolj domač praznik, rojstni dan našega Odrešenika in Gospoda Jezusa Kristusa - Božič.

Koliko nam pove beseda Božič? Vsem krščanskim ljudem ob misli na to lepo besedo postane toplo pri srcu, srce napolni tista neznana milina.

Otrok še ne ve, da se je na ta dan pred mnogimi, mnogimi leti rodil naš Odrešenik. Za otroka je to le čas, ko se bo naredilo božično drevesce, čas, ko bodo doma postavljali jaslice, v katerih bo občudoval lepe pastirčke in ovce, ki se pasejo okoli razsvetljenega hlevčka. Za otroka je to le hlevček, v katerem leži nek otrok, okoli katerega stojijo pobožni ljudje in držijo sklenjene roke. Ne ve, doga predstavlja ta drobna stvarca, ki nebogljeno leži v jasliah, komaj malo povita, toda z nasmeškom na licih. Toda tudi otrok kmalu predre v to skrivnost, kmalu tudi ve, kdo je otrok v jasliah, ve, da se je takrat rodil Bog. Toda on ne razume veliko. Za njega je božič le zunanost, le praznik, ob katerem bo domača družina zbrana ob jaslicah.

Za odraslega človeka pa je Božič veliko, neizmerno več. Božič je najlepši in najtoplejši praznik v letu. Ljudje so zbrani v krogu domače družine, molijo, ali pa se pogovarjajo o največjem trenutku človeške zgodovine, o rojstvu Boga, ki nas je odrešil. Ljudje pa so zbrani v topli izbi, polni notranjega veselja, sladkega nemira ob pogledu na dete v jaslicah. Vsa družina je tam zbrana. Od najmanjšega, ki ničesar še ne razume, pa do starih ljudi, ki utrujeni sedijo ob topli peči.

Najbolje in največ pa pomeni Božič človeku, ki je že star in onemogel, ki že stoji na pragu smrti. Gleda v jaslice in premišljuje: Koliko Božičev je že preživel takole! Leto za letom, vedno na istem kraju, pa vendar vsako leto drugače, vsako leto znova, vsakič se je v njegovi duši nekaj spremenilo. Toda mogoče je letos to njegov zadnji Božič. Morda zadnjič takole sedi in gleda v obličje Deteta. Ob misli na to mu iz utrujenega očesa zdrsne solza in spolzi po uvelem in zgaranem licu. Toda istočasno pa je vesel in srečen. Čez eno leto morda ne bo več takole praznoval Božič, praznoval ga bo ob Njem, ki ga sedaj v tem drobnem kipcu gleda.

Z nasmeškom na licu ozre na razigrano otročad okoli sebe. Bog ve, koliko Božičev bodo še praznovali, a vendar vsakega lepše vsakič bolj doživeto. In čez toliko let bodo morda spet takole sedeli ob jaslicah in se ozirali v svojo preteklost in prihodnost, ki se bo kmalu iztekla.

Da, najbolj je blizu Bogu ta starček. Ve, da bo njegova sveča kmalu dogorela in zato mu pomeni Božič srečanje z Bogom, ki ga je poslal nasvet in ga spet kliče k sebi, kjer bo užival božične skrivnosti ob Njem, ki je svetu dal Božič, ob Njem, ki nam je odprl vrata v nebesa ravno z Božičem, tem najlepšim in najbolj domačim praznikom.

SAWYER

S R E Č A N J E

Srečal sem Boga; v lepi gotski
cerkvi...

v mogočnem srednjeveškem
mestu...

v vrvežu napredka modernega
sveta...

Srečal sem Ga; v morju množice,
ki je hitela po ulicah med
stenami hiš...

na vseh nasmejanih obrazih
mimohitečih...

na srkrhljenih obrazih ubogih
in zapostavljenih...

Srečal sem Ga; v očeh nedolžnega
otroka...

daleč stran od vsega hrupa in
trušča...

na cvetočih poljanah
žolšč...

Srečal sem Ga; v petju drevesnih
krošenj...

v mrzlih viharjih visokih
gorah...

z očesnim obsegom zahajajočega
sonca...

Srečal sem Ga; kopajoč se,
v mirno tekoči vodi reke...
poteč se v potu sončnega
se vanja...

v poštenem delu poštene
delovne osebnosti...

Srečal sem Ga; v ustvaritvah
zemljskega bitja...

povsod tam, kjer je ljubezen,
življenje...

LOKOPOLIS

Zvon je oddal poslednji ukaz.

Pokorno smo sklonili tilniko

in strmeli v prstena vrata,

da bi videli hram, kjer je prostor tudi za nas.

Še par dni bom nosil upanje v srcu,

ker slutim konec hladne jeseni.

Proj ali slej bo prišel Božič

in zbrali se bomo iz vsch vetrov v domači izbi

okrog pogrnjene mize.

Takrat nam bo toplo

in v srcu bomo nosili spomine na dolgo pot,

na snežne meteže in mračne mogle.

Takrat se bomo ob jaslicah otroško čudili,

kako hitro je pologel vihar

in kako nemočno se je umaknil mraz.

Ti in oče in oče tvojega očeta in jaz

bomo vzeli v roke čašo

in nazdravili večni pomladi.

PESIMIST

Zamišljeno sedim v sobi, pogled pa mi tava skozi okno, k. ni bilo že ne vem koliko časa umito. Nebo je jasno in čisto; oprano od jutranje nevihte. Oddaljeni hribi so pokriti s snegom, ki se proti dolini meša v limasto blato.

Cesta je polna luž; v majhnih potočkih se iztekajo po mehkem blatu v rjavo vodo potoka kraj ceste. Ljudi ni na cesti, le tu in tam se v hitrih korakih pojavi kak osamel pešec, z dežnikom v roki in lanolu izgine za hišni vogal. Pogledam v list, ki leži pred mano na mizi. Je čisto bel kot bi bil nedolžen. Tako težko najdem izraz, stvek, ki bi bil vreden, da ga umaže. Pogled se mi upre v knjižne police polne starih in novejših knjig, da se piškave deske šibijo pod težo, v katerih je nakopičeno neskončno literarno bogastvo. Tedaj začnem premišljevati o trudu, ki je bil vložen v te knjige. Vsak avtor se je trudil, da bi nam čim boljše in razumljiveje razložil svoje misli. Meni pa se ne ljubi brati teh knjig, ker še nisem spoznal njihovega bogastva.

Šipa zašklepeta od sunka burje in me zdrami. T tistem hipu me spreloti, kakor daljna, nerazumljiva bojazen. Nisem mislil več kaj je okoli mene; zazrl sem se v notranjost. Zakaj je poslikana samo s tistimi temnimi barvami, od sive do črne? Zato, ker je trpljenje črna, nespremenljiva in nepremagljiva usoda. Nikjer nisem videl obrazov, ki bi imeli tisto črno znamenje na čelu. Tvoje oko je kakor začarano; namesto da bi videlo celo podobo, kakor je svetla in temna, vidi samo njeno mrzlo senco. Otroka vidiš, kadar joka; če se smeje, se ne ozreš nanj; zaljubljenca vidiš, kadar je izkrvavel v ljubezni; dokler je vriskal ga nisi poznal; starca, ki mu je bil zadnji vzdih obenem zadnje trpljenje, si pokrižal po čelu, ustih in prsih; njega pa, ki je doživel smehljaje, še poškopil nisi. Svojega brata si ogrnil s črnim plaščem in si zaklical: "Glejto, človek!"

Sladkost strasti je stisnila srce. Iztegnil si roke in že si se zerudil pod težo bolečine - trpljenja. Blagoslovljeno trpljenje, blagoslovljeno za paradiz! Blagoslovljen trud, blagoslovljen za obilno plačilo! Ustaviš se na gori trpljenja tik pod vrhom, nanj pa ne stopiš, da bi užival veselje zmage.

Nočeš pogledati okrog sebe - v sebe, ker se bojiš, bojiš se uživati v pravem veselju, gledaš samo "skozi okno".

Tomažič Jože

I Z P O V E D I

Zagrnil me je mrak,
izgubil sem najdražje.
Srcé se v meni je sklonilo,
da bi zaplakalo v grenkobi.
Že zavesa biserov v očeh
se v soncu je bleščala,
a jaz sem se zaprl,
zatrl luč v očeh
in trpel ,trpel v samoti.
Vzplamenel je plamen
v srcu tiho tleči
in žgal in žgal neznosno,
a solza ni kanila v srce.
Stal sem pred Teboj,
molče so misli mi blodile,
oči strmele nemo v strop;
v srcu pa nenadoma zavel,
zavel je veter blagi.
In luč zagledal sem,
strmel nad tvojo sem tolažbo,
tolažbo brez besed mi dano.

L.H.

Zaplavalala je moja barka
po cvetju v vetru valujočem,
svetloba tiha
morje je umirila.
Noč ,tema in temna zvezda
izgine ob zelenem dnevu;
morska riba,
lastovka igriva -
tiho je v gorskih stenah!

Srce se hoče nabiti
do zadnje moči,
moja pljuča želiho dihati
do zadnje kaplje krvi,
moj duh hoče objeti svet
do zadnje stvari.
A jaz strmim in čakam,
da ugasnejo moje oči.

Srce neznani ti sòdnik,
zakaj obsojaš,
ko krivde ne vem,
zakaj raziskuješ rane,
ki jih ne poznam?
Sedaj ni več miru,
in rane skelijo pekoče,
oh,zakaj si razgalilo
v meni resnico,
ki boli!?

O Č I G O V O R I J O

Doma smo imeli navado, da smo se otroci pozimi, ob večerih zbirali okrog očeta, ki nam je bral pravljice, ko smo odrasčali pa tudi resnejše knjige.

Nekoč smo prišli domov iz šole zelo pozno, oče je že sedel za mizo s knjigo v roki. Imel je Cankarjeve "Črtice". Spominjam se, da je rekel: "Otroci, sedaj bomo pa tiho poslušali!" In potem je prebral "Sveto obhajilo". Morda sestri in brat takrat niso nič občutili, a sam vem, da sem bil pretresen. Takrat se je pričelo moje prvo srečanje s Cankarjem. Ko mi je oče takrat pokazal sliko našega največjega pisatelja, sem bil začuden; nisem vedel, zakaj ima Cankar tako žalostne oči. Potem nisem dolgo nič bral, a vedno so mi stopile pred oči pisateljeve žalostne, zasanjane oči, če sem le pomislil na ime Cankar.

Sel sem v šolo, prišel v SVŠ, lahko rečem, tu sem šele spoznal Cankarjevo podobo.

Bral sem ga veliko, a pravega razumevanja še nisem našel. Ugotovil sem nekaj: Če hočeš Cankarja poznati, ga moraš doživeti, moraš doživeti vsaj delček tistega, kar je on doživel kot otrok, študent, pa tudi kot zrel človek.

Če hočem iz srca napisati kaj občutim, ko gledam njegovo podobo, moram napisati tole: Prvo, kar pogledam, kar me takoj in vedno znova preseneti, so njegove oči. Če jih gledam dolgo časa, mi spregovorijo. Govorijo mi o ponižanju, ki ga je v mladosti doživljal, o bedi, v kateri je Cankar živel, o pesmi, ki se poraja na dnu duše, a je grenka in bo ostala vedno tam. Oči mi pripovedujejo, o Jernejevi

krivici, ki je neizbrisna in vpijejo po pravici. Hočejo resnico in zopet resnico, pa če tudi je le - ta slaba, gobava, umazana, kot pravi sam pesnik. V Cankarjevih očeh se zrcali vsa tista tiha žalost, ki ljudem večkrat leži na duši in ne more iz nje. Tudi pripovedujejo oči dolgo in žalostno zgodbo o našem narodu, govorijo o Kurentu, ki je Cankar sam, govorijo o trpljenju ob misli na mater, izražajo žalost, ko se spominjajo na našo kulturo, na naše stanje, s katerim smo ljudje tako hitro zadovoljni. Čeprav Cankarjeve oči povedo jasno in razločno, da pisatelj ne bo uspel, ne obupajo, ampak strmijo naprej z upanjem. Končno Cankarjeve oči spregovorijo tudi o veri v Boga. Čeprav mu je bil ta večkrat tuj, ga končno sprejme, saj ga je vendar oznanjal v vseh svojih delih. Imenoval ga je drugače, rekel mu je Resnica, Pravica, Ljubezen, Lepota, a to je v bistvu isto, saj vendar poznamo evangelij. Otožne, žalostne oči Cankarja pripovedujejo tudi o skrbi za jutrišnji dan, ki bo negotov, poln tihe, grenke bolesti ob misli nase, domovino, mater, Boga. Oči govorijo, pripovedujejo in spet govorijo. V njih se odraža celotno Cankarjevo delo, celotno življenje, ki mu je bilo velika muka.

Nevem, zakaj, ampak mnogokrat sem se že vprašal, zakaj nimamo niti ene fotografije ali slike, na kateri bi bil naš pisatelj veder, nasmejan. Ne, ni je. Samo take so, kot je njegovo delo, kot je bilo njegovo življenje: temne, tihe, žalostne, otožne in take, ki kažejo pisateljevo trpljenje. Zakaj se tudi on ni smejal življenju, zakaj tudi on ni podal vseh svojih del in celotne kulture za konec klobase, kot delamo mi sedaj, zakaj je še vedno upal po nečem, hrepenel, ko pa je videl, da se mu vse lomi? Zakaj je sklenil posvetiti

celo življenje pisateljstvu, ko pa je vedel, da ne bo dobro živel? Ne vem ! Vem le to, da je bil res umetnik, ki je dal vse svoje življenje, vso svojo dušo v črke, v svoje delo.

Zuta

OH, DAVNIH ČASOV...

Oh, davnih časov

zlata zarja,

ki pluješ na oblakih,

mojega spomina !

Tvoj blesk izgubil sem,

ko v jutru sem te bil iskal;

ah, molil sem

in prosil vroče,

da sapica bi hladna

zapihala tja pod nebo,

da bi prignala zopet

tebe izgubljeno

mi nazaj!

Oziram se v daljne kraje,

kjer se mi zdi,

da sem te videl;

oblaki plujejo,

a tebe ni in ni nazaj;

oh, davnih časov

zlata zarja,

ki pluješ na oblakih

mojega spomina !

Lupus H.

B R E Z M E J N O S T

Oh, kaj,

to svetlo morje ,

v obrisu globočin,

oh, kaj,

ta noč v belem dnevu,

prozornih visočin?

To noč in svetlo morje,

globoko in visoko,

v belem dnevu jasno

preleta moja misel,

galeb lahkotnih kril.

Figaro

B O Ž I Č N A N O Č

Vse mirno je

in hladen veter veje;

nebo odseva

v blišču zlatih zvezd -

v prihajajočem blišču

Večnega Vladarja.

Zlata nasul mi je

diamantni orel

to tiho, SREČNO NOČ!

Lupus

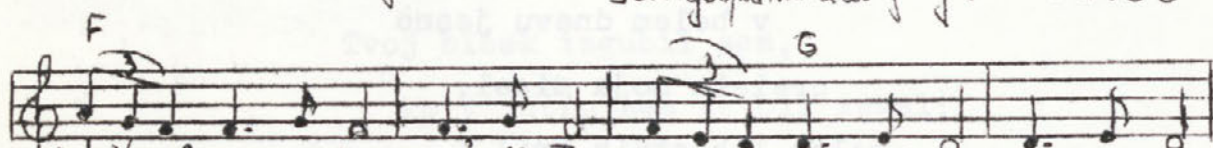
KAKO SEM SREČEN

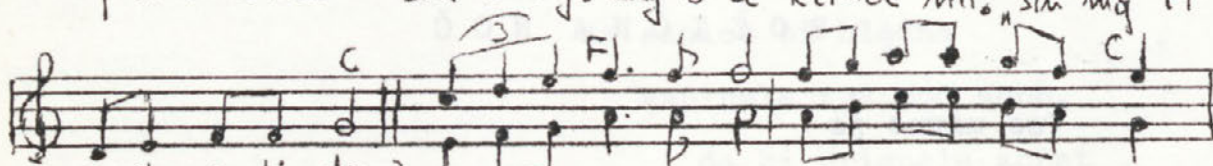
- 1.) Svi-ta se. Iš-čem Te za-mak-mjen iš-čem-te, kje si le,
- 2.) Son-ce že, moč-mo že. Nje-po-vi zar-ki se, zli-va-jo,
- 3.) Zve-če-ri-lo se je. Ve-čer-ma zar-ja že, spuš-ča mir

i Ra-dost-mo bi ob-jel tvo-jo dlan ki mi po-dar-jaš jo ču-tim to
v za-klad-mi-ro si-ca mo-je-pa-rju-lez-ni se-ob-noč sklo-nil je
ma na-si du-si je lah-ki sem gos-pod mi dal ga-je na sre-če

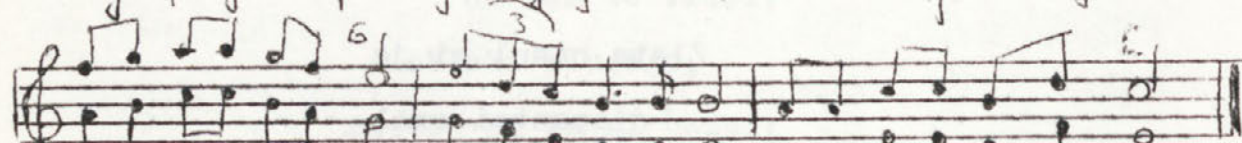
zda-jte-le-sa-mo že maj-ti Te saj se po-nu-još mi o-če Ti
im šal-za ra-dos-ti puš-til si da se spu-sti-la je Ti vsr-še
ki pol-mo rados-ti sre-čmo je zda-j o-če kli-če mi: Sim maj-ti

za-to se ti danj
lj-u-lez-mi pol-mo
paj-di z me-moj } Ka-ko zda-j sre-čen sem bli-žu tvo-je-ga du-ha

saj Ti spre-jel si proš-njo mo-je-ga sr-ca kod mla-dost-jar mo-jo

tvo-ja ro-ka naj be-di ma-u-ci du-so-mi da-lju-li-la bo lju-di

Musicus

NOVI FILMI O SEMENISKEM ŽIVLJENJU

Naj navedem samo nekaj najbolj uspešnih naslovov filmov iz življenja povprečnega semeniščnika s kratko vsebino!

X X X

"Nekateri so za vroče" je film, ki najlepše oriše vzdušje pri latinščini v prvem razredu.

X X X

"Hanibal ante portas" točno posnet film (po resničnih dogodkih) o morali, ki vlada pred samovpravljanjem v četrtem razredu.

X X X

"Obglavljanje Thomasa Moora" pripoveduje kratko zgodbo (traja borih pet minut) fanta, ki je bil vprašan matematiko na deževen ponedeljek.

X X X

"Tex e express" to je film, ki vas bo gotovo navdušil, kajti pokaže vam verno sliko semeniščnika ki gre na zajtrk.

X X X

"Hrabri padajo stoje!" je film o semeniščniku, ki je stal pri fiziki več kot pet minut pred tablo.

X X X

"Komu zvoní?" Film nam na izviren način poda zgodbo semeniščnika, ki se to vedno sprašuje ob šestih zjutraj.

X X X

"Strel v prazno" pa nam pripoveduje o lanskem semeniškem veleposkusu plonkanja pri latinščini.

X X X

"Vampir prihaja!" Film prikazuje samo vzdušje, ki je med fanti pred uro angleščine.

X X X

"Športna napoved" film, ki nam pokaže semeniščnikove ocene pri matematiki po konferenci.

"Bomba je padla na Hirošimo" je simboličen naslov za film, ki je posnet v semeniščnikovi omari.

X X X

"H₂O plus dva krompirčka" pa nam pripoveduje zgodbo o semeniščniku, ki je prvi odkril zamotano formulo semeniške čerbe!

X X X

"Obljube so samo obljube" Film prikazuje že zelo znano, trileta staro zgodbo, kako se semeniščniki vozijo na zoološko ekskurzijo v Zagreb.

X X X

"Včasih je tudi jokati nesmisel!" Fantastičen, dinamičen in enkratno doživeti film, pripoveduje zgodbo semeniščnika, ki je spoznal, da je pri matematiki vse tako zelo enostavno.

X X X

"Ler-lauf" Film nam prikaže bistvo semeniščnikovih možganov.

X X X

"POplava" Na izviren način nam režiser podaja v tem filmu skrajno zanimivo zgodbo, ki se ponavlja vsak večer v semeniški kopalnici.

X X X

"Džunkelski molk" prikazuje stanje, ki vlada v razredu, v katerem se semeniščnik uči.

X X X

"Preživet" je film, ki nam kaže dolgo zgodbo, ki žal ni konca, a bi ga morala imeti; pripoveduje nam o usodi semenišnikovega stola.

X X X

"Kukurukukuuuu Paloma!" je film, ki na svojsten način (odlična kamera) prikaže, kaj vse se lahko zgodi z zvezkom semeniščnika, ko je odslužil svojemu namenu.

X X X

"Prašiči krulijo" Ta film izvirno opisuje (veliko pripomore k temu tonski mojster) pevske vaje in pripravo nanje.

X X X

"Rugby" Film nam prikaže del finalne košarkarske tekme med drugim in četrtem razredom.

X X X

"Leve izpuščajo iz kletk" Nedosegljivo je z umetniško izpovedno močjo režiser v tem filmu prikazal začetek semeniškega sprehoda.

X X X

"Tele buli v nova vrata!" Film prikazuje semeniščnika pre televizorjem.

X X X

"Doseči minimum!" Težak film. Pripoveduje pa o načelih, ki vladajo v SVŠ.

X X X

"Razprava v italjanskem parlamentu" Zgodba o semeniškem sklepanju za nov hišni in šolski statut.

X X X

"Okreni se i spavaj dalje!" Film govori o določenih semeniščnikih, ki so izumili nov način kako se za pet minut rešiš vseh skrbi.

X X X

"Agent 007" Spet nov film o Jamesu Bondu! Za razliko od drugih filmov, igra tokrat tajnega agenta mož z očali in ostrim pogledom.

X X X

"NLP" Zgodba o dekletu, ki se je znašlo v semenišču.

X X X

"Klavnica No:1" Odličen oris dogodkov, ki se dogajajo v semenišču pred konferenco.

X X X

"Alea iacta est!" Zgodba o semeniščniku, ki se je odločil, da bo tudi zadnjo domačo nalogo - prepisal.

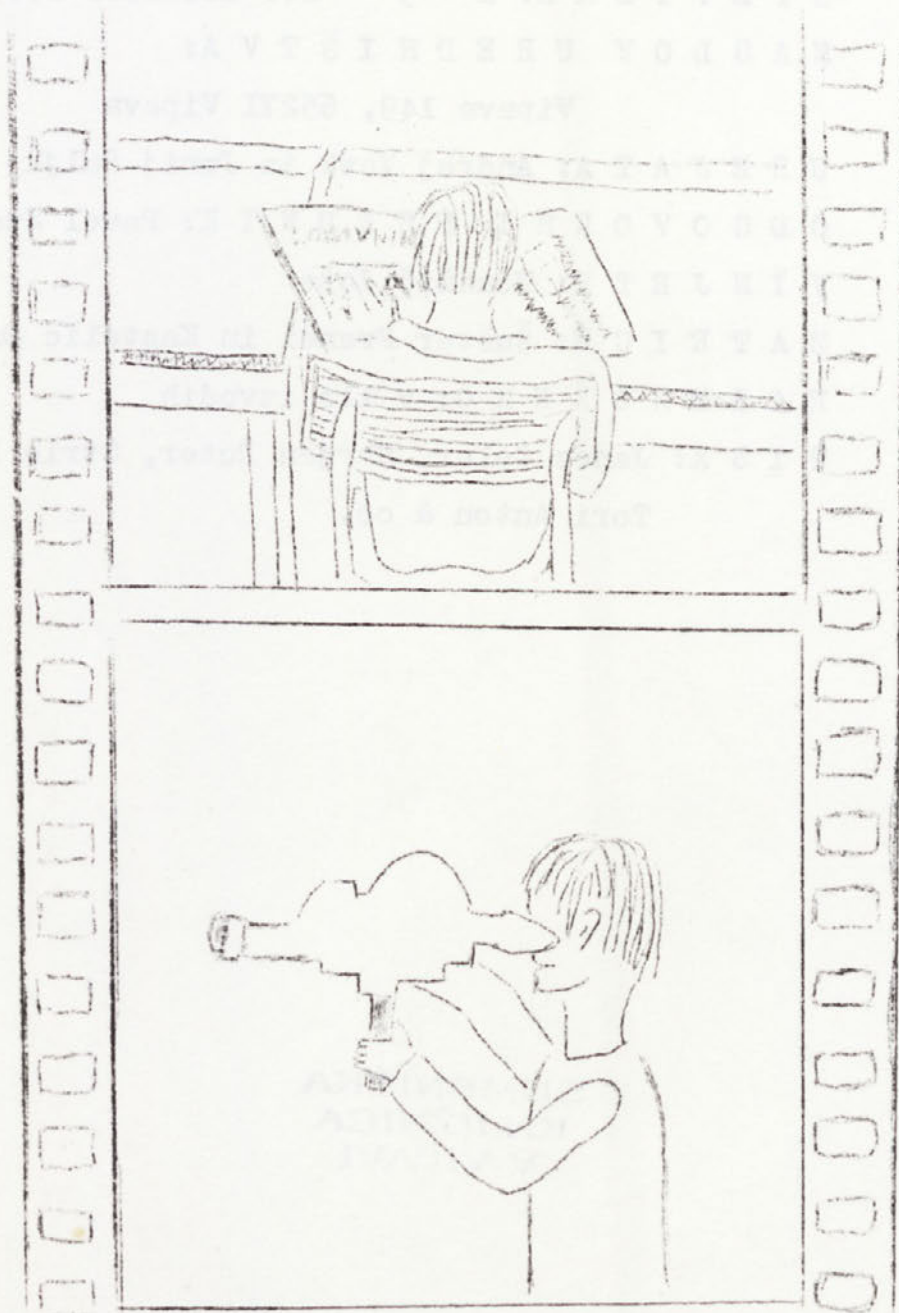
X X X

"Obsojeni na neuspeh" Film prikazuje semeniščnike pri pripravljanju plonk akcije za kontrolko pri samoupravljenju.

X X X

"Mesena skušnjava" Pornografski film, ki bo prav gotovo bestseller, o semeniščniku, ki gre mimo vipavske mesnice.

BOŽJA ŠTANGA

I S K R E: glasilo semeniščnikov v Vipavi

L E T O: VIII

Š T E V I L K A: 2 - 3 24. december 1975

N A S L O V U R E D N I Š T V A:

Vipava 149, 65271 Vipava

U R E J A T A: Andrej Vovk in Jurij Paljk

O D G O V O R N I U R E D N I K: Pavel Sporn

V I N J E T E: Tomažič Jože

M A T R I C E: Šuštar Franci in Kastelic Drago

R A Z M N O Ž E N O: v llo izvodih

T I S K: Janez Celar, Marjan Ruter, Strle Dušan,

Tori Anton & co.

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Šolsko glasilo

KNJIŽNICA

Leto VIII,

ISKRE

Inv. št.

19077

000000 190770

Škofijska gimnazija

Semenišče Vipava

19077